KARİKATÜR

NİSAN YAĞMURU:

— Ah bu gazeteler, bazılarını ıslatırlar, bazılarını da böyle ıslanmaktan kurtarırlar!...

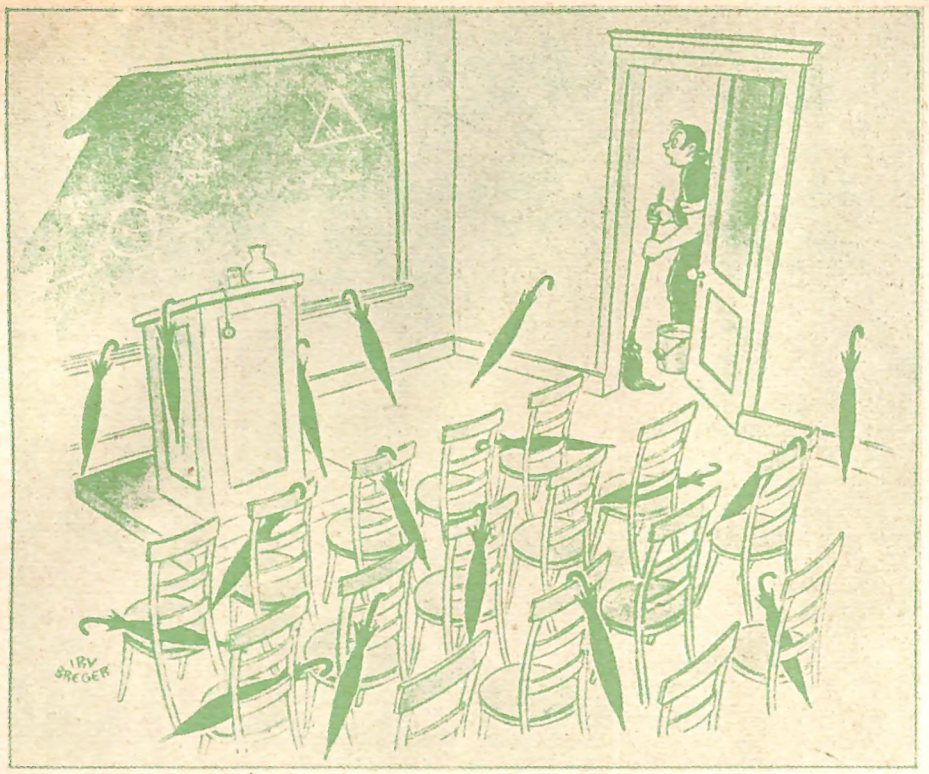

— Gel artık! Âlimler toplantılarını bitirip gitmişler!...

— Son icat bir haritadır. Hudutlar lâstik çizgilerle yapıldığı için, her gün istediğiniz şekilde değiştirebilirsiniz!.

Beyhude ıstırap çekmeyiniz

Nevrozin

Bütün ağrıların panzhiridir

BİR KAŞE

NEVROZİN

bu muannit baş ve diş ağrılarını süratle izaleye kâfidir.
Romatizma evcaı, sinir, mafsal ve adale ıztırapları NEVROZİN'le tedavi edilir.
Nezle, grip ve bronşite karşı en müessir ilâç NEVROZİN'dir.

NEVROZİNİ TERCİH EDİNİZ

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İsmine dikkat, taklitlerinden sakınınız ve Nevrozin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

— Karşıki dükkândaki satıcının evlendiğini nereden anladın?..
— Karısı görmesin diye güzel şapkaları camekâna koymuyor!...

Canbazın karısı — Çabuk aşağı in, ellerini kirletiyorsun!..

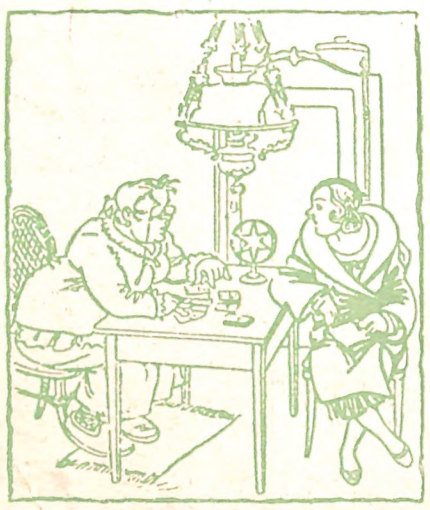

— Kırk yaşınıza kadar felâketler içinde yaşıyacaksınız..
— Sonra?
— Sonra felâkete alışacaksınız!..

— Bir tane kaldı. Onu da ben okuyorum. Bir saat sonra gelirseniz satarım!..

No. 172 CİLT: 7 YIL: 4 FİATI 10 KURUŞTUR 13 NİSAN 1939

Karikatür

İDAREHANESİ:
İstanbul: Ankara caddesi hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103. Telefon: 23031
Telgraf: İst. KARİKATÜR

Sahibi: SEDAT SİMAVİ

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye: Seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

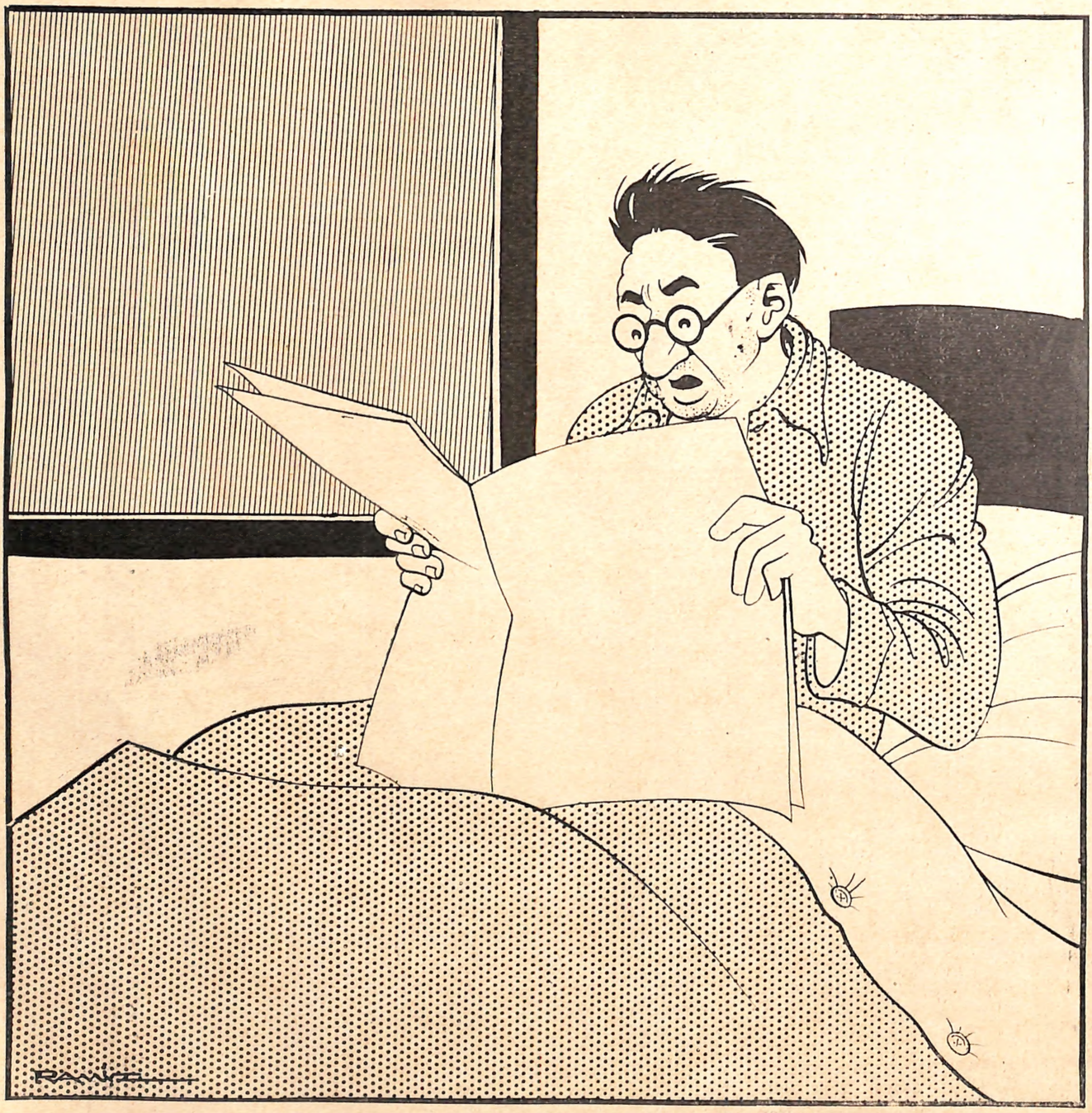

— Üç gündür ne gazete okudum, ne de berbere gittim... Bakalım hangi devletler yok olmuş!..

KISA ETEK MODASINDA :

Baba — Kızım, ne ağlıyorsun?

Kız — Baksana, annem yine benim elbisemi giymiş!..

ZAMANA UYGUN BİR İKİ FIKRA

BAHAR yalnız harp değil, ayni zamanda da enginar mevsimidir.

Pazar günü bizim hizmetçi bahçede enginar ayıklıyordu. Komşumuz Nevrik Dudunun pencereden seslendiğini işittim:

— Kız sen delisin? Hiç patates gibi enginar kesilir? Bırak o pıçağı elinden.. Enginarın yapraklarını şöle parmaklarınla tutup birer birer koparırsın.. Sorna göbeğini piçak ilen kolayca parçalarsın.

İhtiyar Ermeni komşumun enginar ayıklama usulü bana harikulâde hakimane, âkilâne göründü.

Ne yaptığını bilen bir usta ahçı, bıçağını dizinin üstüne bırakıyor, eline aldığı göbekli enginarın yapraklarını birer birer koparmıya başlıyor:

Ren, Rur, Sudet, Avusturya, Çekya vesaire vesaire... Yapraklar hiç zahmetsiz hafifledikçe enginarın göbeği meydana çıkıyor ve meselenin merak edilecek bir tek noktası kalmıştır. Bıçak bu iri fakat körpe göbeği sağından mı, solundan mı, yukarısından mı, aşağısından mı, kesip işlemiye başlıyacak?

* * *

Bahçe sahibi bir sabah uykudan uyanınca bakar ki, bahçeye bir akın olmuş. Ağaçlarda nekadar meyva varsa dallarile beraber yerde yatıyor. Beş kişi, yiyeceğini yiyor, yemiyeceğini çuvallara doldurarak göç hazırlığı yapıyor.

Bahçe sahibinin gözlerini bir mukaddes öfke kanı bürür; damarları bir ok yayı gibi gerilir. Eline aldığı bir sopa ile dışarı fırlamıya hazırlanır.

Fakat son saniyede aklı başına gelerek durur: Birçok yıllık emeklerle bahçenin altını üstüne getiren bu insanları sopadan geçirmek onun için en mukaddes bir haktır. Fakat tek bir kişinin beş insana herhangi bir hakkı kabul ettirmesine imkân var mıdır? Elindeki sopa ile gerçi onlardan bir ikisini ötesinden berisinden bir parça örseliyebilir. Fakat neticede kendisinin de bu elbirliği etmiş beş insan tarafından bahçeye, kırık dalların ortasına upuzun yatırılacağı muhakkak değil midir? Konudan komşudan imdat istese bu da beyhude. Çünkü mahallenin imamı, bekçisi soyguncular arasındadır.

Bahçe sahibi bir akıl düşünür ve sopasını arkasına saklıyarak bahçeye çıkar:

— Komşular hoş geldiniz, uğurlar getirdiniz; hangi rüzgâr sizi buralara attı,

— Vaziyet tehlikeli Rebeka, bir patlarsa artik bu yuzel yunlere veda edeceğiz, bir daha yezemiyeceğiz...
— Harpten mi bahsediyorsun Salamon?
— Yok be kuzum, kunduralarimdan bahsediyorum!...

Vallâhi fakiri arayıp sormadığınız, bir fincan acı kahvemi içmiye tenezzül göstermediğiniz için hatırım kalıyordu. Meyvaları beğendiniz mi? Âfiyet olsun.. Biz konu komşunun ağzını tatlandırmak için onları yetiştiriyorduk zaten... Konu komşu diyorum ama, arada bir de yabancı var galiba... Yanaş bakalım arkadaş... Sen neredensin... Karşı köyden misin? Âlâ âlâ.. Ancak anlıyamadığım bir şey var... Bunlar benim komşularım.. Aramızda teklif tekellüf yok... Fakat sen ne hakla onların arasına karışarak bu bahçeye girdin... Cevap yok mu? Seni mel'un seni... Sen başkalarının köyüne sarkıntılık etmiye utanmazsın ha... şimdi senin cezanı vereyim de gör...

Bahçe sahibi yabancıya temiz bir dayak çektikten ve çuvalını boşalttıktan sonra dışarı atar. Sonra yine ötekilere yaklaşır.

— Ne duruyorsunuz be komşular... Yesenize... Mal sizin.. Âfiyet olsun... Biriniz mahallenin bekçisi, biriniz eşrafı, biriniz imamı... Sizler başımın tacı sayılırsınız. Yalnız şu bahçıvanı aranızda fazla görürüm.. Bu herifin yüzlerce meyva ağacı varken benim üç beş ağaca göz dikmesi yolsuz bir iş değil midir? Ben haksızlığa tahammül edemem... Utanmadın mı benim bahçeme girmiye be herif... Bak cevap vermiye tenezzül etmiyor... Bir de üstelik bana hakaret ha... Arkadaşlar Allah aşkına siz keyfinize bakın.. Ben şu herife hak hukuk ne olduğunu öğreteyim...

Bahçede bir ikinci kavga.. Bahçıvan iki dakikaya kalmadan kafa göz yarılmış bir halde sokağa atılır..

Ev sahibi biraz nefes aldıktan sonra:

— Haklı değil miyim arkadaşlar.. Bahçesinde batmanlarla meyvası olan bir bahçıvanın benim birkaç aziz komşum için yetiştirdiğim üç beş ağaca göz dikmesi vicdana, insafa sığar mı? Cevap versene imam efendi... Sen şeriat âlimisin sığmaz değil mi? Peki sığmaz da sen saçınla sakalınla ne diye benim bahçeme girersin? Ben şimdi senin cezanı vereyim de aklın başına gelsin...

İki dakikaya kalmadan imam da, cübbesi yırtılmış, sarığı boynuna geçmiş, dayaktan yüzü gözü şişmiş bir halde kapı dışarı atılır...

Bekçi ile mahalle eşrafının artık ayakları suya ermiye başlamıştır. Şaşkın şaşkın biribirlerinin yüzüne bakmakta ve biribirlerine bir takım işaretler etmektedirler.

Bahçe sahibi bekçiye hitap eder:

— Arkadaş... Sen esasen mahallenin muhafızısın. Her şey sana emanettir.. Hepimizin malı senin malın demektir... Yalnız şu mahallenin eşrafından olacak herifin buraya girmesine müsaade etmene hayret ettim... Mademki bekçilik vazifeni yapmadın. O halde ben yapayım.. Yalnız sen bana biraz yardım et... Bu işi bitirdikten sonra seninle karşılıklı bir sabah kahvesi içeriz.

Eşraf da temiz bir dayak yedikten sonra kapı dışarı edilir. Bekçiye gelince; onun ne tarzda bir sabah kahvesi içtiğini kolayca tasavvur edebilirsiniz.

* * *

Versay muahedesile soyulup sovana çevrildiğini gören Almanyanın düşmanlarına karşı takip ettiği usul, bu eski hikâyedeki tabiyenin aynidir.

KARİKATÜR

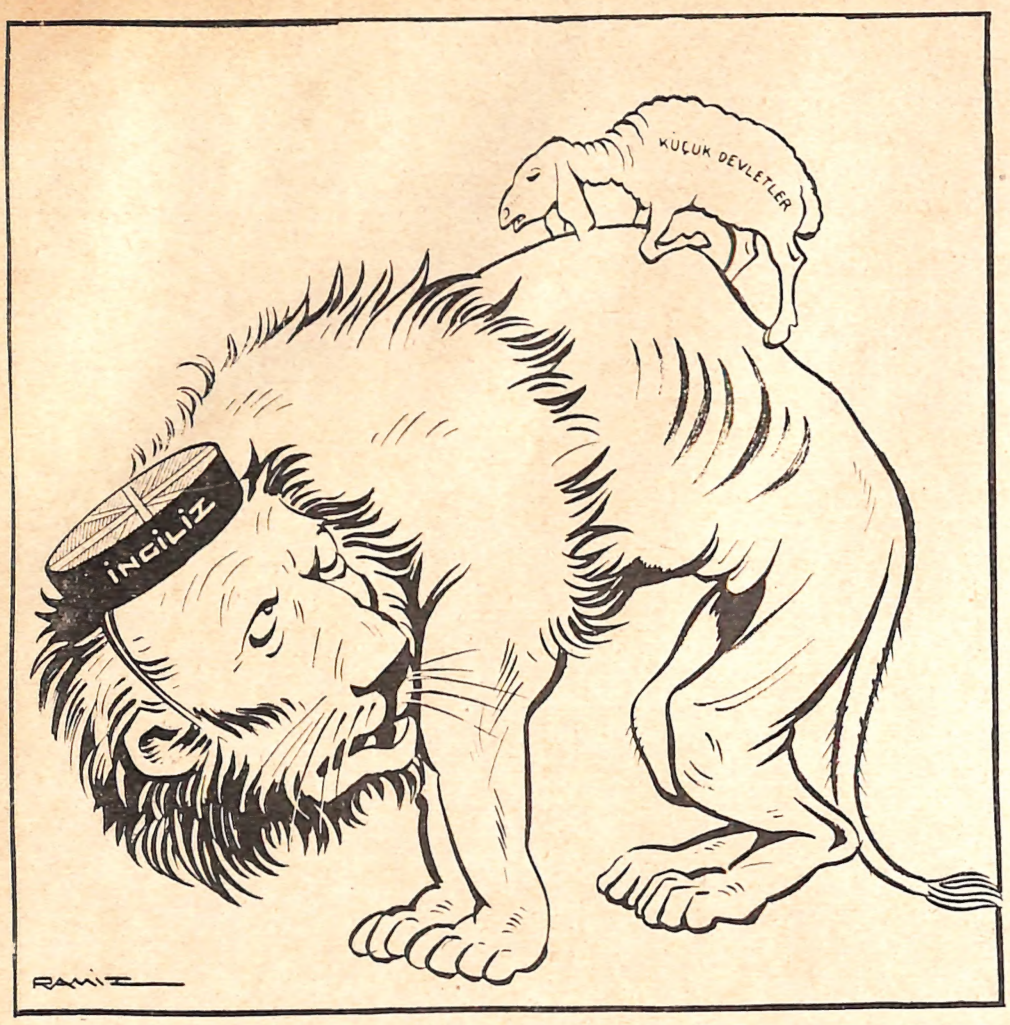

İNGİLTERE VE DOSTLARI:

Aslan — Şayet bir tehlikeye maruz kalırsam size güvenebilir miyim?!...

Direkoğlunun Adaleti

Direkoğlu Murteza bey, kasabanın en sayılan ve korkulan eşrafındandı. Fakat ondan korkanlar daha ziyade fena ve zalim insanlardı.

Direkoğlu haksızlığa hiç tahammülü olmıyan bir adamdı. Nerede bir yolsuzluğa tesadüf ederse derhal isyan eder, haksızı bazan dilile, bazan daima elinde taşıdığı ucu demirli bastonu ile derhal cezalandırırdı. Bu yüzden birçok kimseleri kendine düşman etmiş, birkaç defa hapise girip çıkmış ve servetinin büyük bir kısmını kaybetmişti.

Fakat buna rağmen yolunu katiyen değiştirmemiş, ailesinden gelen Direkoğlu adına tamamile hak kazanmıştı.

Direkoğlu bir bayram günü kasabanın ihtiyarlarından birini ziyaretten geliyordu. Sokakta bir çocuk kavgasına tesadüf etti. İki kılıksız sokak çocuğu kendilerinden daha küçük yaşta ve daha ufak tefek iki çocuğu çamurun içine yatırmış, adamakıllı pataklıyorlar, üstünü başını yırtıyorlardı.

Direkoğlu hemen koştu. Haksız çocukları kollarından tutup kaldırdı.

Dayak yiyen çocuğun yüzü şişmiş, gözlerinin biri morarmıştı. Fakat o bunlardan ziyade yeni elbiselerine ağlıyor:

— Benim babam fakirdir. Daha dün bu yeni elbiseleri bana çarşıdan aldı. Ben şimdi ne yapacağım, diyordu.

Direkoğlu evvelâ mütearrız çocukları pataklamayı düşünmüştü. Fakat koskoca adamın çocuk kavgasına karışması haksız bir şeydi. İki yumurcağı kollarından yakalamıştı. Onları ne dövmiye, ne de bırakmıya bir türlü karar veremiyerek düşünüyordu:

— Bu çocuklar kendilerinden küçüğü dövmekte, elbiselerini yırtmakta haksızdırlar. Fakat ben de onları döversem ayni haksızlığa düşeceğim. O halde ne yapmalı acaba?

Direkoğlu öyle bir şey yapmalıydı ki, bu çocuklara yaptıkları haksızlığı idrak ettirmeliydi. Mütearrız çocuklar son derece fakirdiler. Üstleri başları eskilikten dökülüyordu.

Direkoğlu çocukların üçüne birden bir emir verdi:

— Düşün ulan önüme... Kaçmıya kalkarsanız kemiklerinizi kırarım..

Çocuklar önde, o arkada sokak aralarından geçerek çarşıya girdiler. Direkoğlu çocukları bir hazır elbise satan dükkâna soktu, dükkâncıya;

— Şunlara birer yeni elbise giydir bakalım, dedi.

Beş dakikaya kalmadan mütearrızlar tepeden tırnağa kadar donanıyorlar, neye uğradıklarını anlamıyarak biribirlerinin yüzüne bakıyorlardı.

Zengin çocuklarına benziyen yepyeni elbiselerle kendilerini dükkânın aynasında görünce çıldıracak gibi oldular, velinimetlerinin elini öpmiye kalktılar.

Fakat Direkoğlu elini vermiyor, kaşlarını çatıyordu.

Direkoğlu elbiselerin parasını verdikten sonra çocukları tekrar dükkândan çıkardı, önüne kattı ve kavganın olduğu sokağa kadar getirdi. Ondan sonra çocuklara:

— Yatın ulan şu çamurun içine, dedi.

Çocuklar birdenbire şaşaladılar. Sonra ağlaşmıya, bağırışmıya başladılar.

— Aman elbisemiz çamurlanır.

Direkoğlu:

— Bak daha söylüyorlar, dedi ve çocukları kollarından yakalıyarak çamurun ortasına attı ve dayak yiyen çocuğa bağırdı:

— Gel ülen bakalım... Şu yumurcakların elbiselerini yırt.. Onlar senin elbiselerine ne yaptılarsa sen de onlara yap...

Beş dakika sonra çocuklar yeni elbiseleri lime lime olmuş ve çamurlara bulanmış bir halde yerden kalkıyorlardı.

Direkoğlu:

— Bu size ders olsun keratalar, dedi, arkanızda yeni elbise olmasaydı başkasına yaptığınız fenalığı anlıyamazdınız.

Maviboncuk

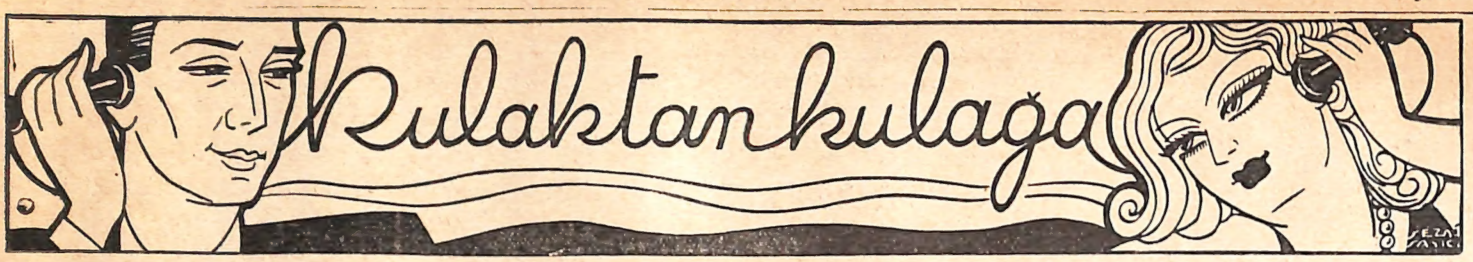

Karnaval mevsiminde

Almanyadaki maskeli karnaval balosuna gitmek istiyen iki arkadaş arasında:

— Balo için kimsenin bilmediği orijinal bir kıyafet arıyorum... Öyle bir kıyafet ki, herkes beni görünce hayret etsin.. Acaba tarihî kahramanlardan birinin elbisesini mi giysem, yoksa Avusturalya adalarındaki vahşilerin kılığına mı girsem...

— Almanyada kimsenin aklına gelmiyecek bir kostüm giymek istiyorsan bir sivil elbise giy..

Bir münakaşa

Almanyada bir Nazi ile bir yahudi münakaşa ediyorlar.

Nazi — Almanyada işlerin iyi gitmemesine sebep yahudilerdir.

Yahudi — Hayır... Yanılıyorsun... Almanyanın felâketine sebep postacılardır.

Nazi — (Mütehayyir) postacıların böyle bir felâkete sebep olmak için ne yaptıklarını izah edebilir misin?

Yahudi — (Kurnaz) sen evvelâ yaudilerin ne yaptıklarını izah et de ondan sonra..

Yanlış telefon

Viyananın işgali günü bir yahudi bir başka yahudiye telefon ediyordu:

— Orası neresi..

— Salamonun evi..

— Siz kimsiniz?

— Ben Salamonum..

— Salamon keyfiniz iyi mi?

— İyi çok şükür...

— Hiç bir sıkıntın yok mu?

— Yok çok şükür...

— Affedersiniz. Ben galiba yanlış yere telefon ettim.

Yahudinin Çocukları

Almanyada bir yahudinin ikiz çocuğu doğmuş... Yahudi, bu mesut hâdiseyi tebrik eden Alman komşularına:

— Çok şükür... Bugün benim evimde iki Nazi doğdu, dermiş.

Maksat tabiî malûm. Yahudi kendisinin bile fazla göründüğü bir memlekette iki yeni yahudinin doğduğunu Almanlara haber vermekten çekiniyor.

Aradan bir hafta geçer ve hâdise unutulur.

Yahudi bir gün sokakta tesadüf ettiği başka bir yahudiye hâdiseyi haber verir:

— Seni çoktandır görmediğim için hâdiseyi haber veremedim. Geçen hafta bizim evde iki küçük yahudi doğdu.

Yahudi arkadaş gülmiye başlar:

— Haberim var... Yalnız Almanlara bu havadisi başka türlü vermişsin; «İki küçük Nazi doğdu» demişsin.

Baba yahudi gözünü kırpar:

— Çocuklar geçen hafta Nazi idiler, bu hafta yahudi oldular.

— Nasıl olur?

— Geçen hafta yeni doğdukları için gözleri kapalıydı. Bu hafta gözleri açıldı.

Hüriyetin yeni tarifi

Avrupa gazetelerinden birinde okunduğuna göre faşist memleketlerde hürriyet şöyle tarif ediliyormuş:

«Hürriyet kanunen memnu olmıyan her fiilin vatandaş için mecburî olmasıdır.»

Bayan — Jimnastik, perhiz sayesinde bir ayda yüz yirmi kilodan doksan kiloya indim...
Koca — Oh, oh.. daha üç ay böyle devam edebilsen!...

Kaza ile felâket

İki Nazi sokağın ortasında şiddetli bir münakaşaya dalmışlardı.

Birisi: — Kaza ile felâket arasında fark yoktur, diyordu. Her kaza bir felâkettir.

Öteki inat ediyordu:

— Hayır, kaza ile felâket arasında herhade bir fark olacaktır. Öyle olmasaydı lûgat kitaplarına kaza ve felâket diye iki ayrı kelime yazılmazdı.

Sokaktan bir yahudi profesör geçiyordu. Naziler onu yanlarına çağırdılar:

— Profesör... Sen âlim bir adamsın... Kaza ile felâket arasında bir fark var mıdır? Bunu bize ancak sen izah edebilirsin.

Profesör cevap verdi:

— Müsaade edin de bunu size bir teşbih ile izah edeyim. Münakaşa biraz daha devam ederse üzerinize bir otomobil gelir. Siz kendi gürültünüzden bunun farkında olmazsınız. Otomobil ikinizi de ortanızdan ikişer parçaya ayırır... Bu bir kazadır fakat felâket değildir. Şu halde iki kelime arasında fark vardır.

Bir Yahudi cemiyetinde

Almanyada Pro-nazist isminde Hitlerci bir yahudi cemiyeti varmış. Bu cemiyetin mensupları senede bir ziyafet verirler ve bu cemiyete bizzat Hitler riyaset edermiş.

Bu ziyafetlerden birinde yahudiler Hitlerden bir nutuk rica ederler.

Hitler ayağa kalkar ve Almanyanın senelerdenberi yahudiler yüzünden çektiği sıkıntılara dair bir nutuk verir. Nutuk okadar parlak ve ateşlidir ki, yahudiler hep birden el çırparak bağırmıya başlarlar:

— Yaşa Hitler... Bizi hudut dışına defetsinler..

Papağan

— Kaleme şef oldun diye okadar sevinmiştim ki, halbuki şimdi Baki efendinin senin yerine geçtiğini işitince...

— Hep sen sevinecek değilsin ya, biraz da onun karısı sevinsin!...

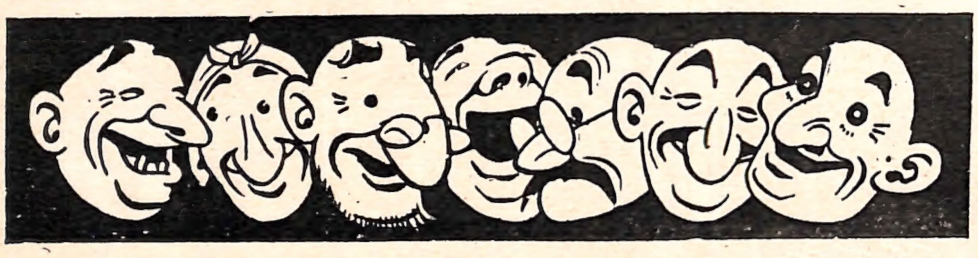

ESKİCİ

NECLÂ, henüz Necmiyenin salonuna girmişti. İki eski arkadaş, hasretle öpüştükten sonra, daha koltuklarına yerleşmemişlerdi ki, dışardan geçen bir eskicinin sesi pencereden içeriye doldu:

— Eskiler alayim!

Necmiye, sinirli sinirli, söylendi:

— Yine bu musibet adam bizim sokağa daldı.. Bir saat bu sesi dinleriz..

Neclâ güldü:

— Dinlemeyiverirsin, olur, biter..

— İmkânı yok. Bizim sokakta otuz apartıman, her apartımanda da beş daire var, şöyle böyle yüz elli ev sayılır.. Bu evlerin onda birinde satılacak bir ayakkabı, bir pantalon her zaman bulunur. Çağırması ayrı, pazarlığı ayrı, en azdan bir saat sürer.. Haftada iki defa bu konseri dinlemekten sinirlerim altüst oluyor, bunun yüzünden mahalleyi de değiştireceğim billâhi..

— Sen de işi büyütüyorsun Necmiye!

— Biraz dur, sen de bana hak verirsin.

Necmiyeye hak vermek için, gerçekten biraz durmak kâfi geldi. Birdenbire açılan birkaç apartıman penceresinden eskiciye davetler yağdı, eskici hepsine uğrıyacağını söylüyordu, sonra işi sıraya koymuş olacak ki, ilk çağırıldığı kapının önünde gürültülü bir pazarlık başladı.. Necmiye, arkadaşına:

— Gördün mü? Doğru söylememiş miyim?

Dedi. Neclâ ona teselli verdi:

— İster misin, onu bir daha bu sokağa uğratmıyayım?

— Olmıyacak şeyden bahsetme... Ne polis, ne bekçi fayda etmiyor... Ticaret serbestmiş, ne yapacaksın?

— Orası benim bileceğim iş.. Sen yalnız bana haber ver. Kocanın eski bir ceketi, pantalonu var mı?..

Necmiye bir lâhza düşündü:

— Eski bir ceketi var ama... Ne yapacaksın?

— Satacağım!

— Tamam, eskiciyi defetmek için iyi çare buldun... Ondan sonra haftada iki gün bizim eşiği de aşındırır!

— Senin nene lâzım... Sen yalnız o ceketi bana getir.

Neclâ, yerinden kalkarak, sokakta pazarlıkla meşgul olan eskiciye seslendi:

— İşin bitince bize de uğra, olmaz mı?

— Başüstüne, güzel bayan.

Bir saat sonra eskici kapının önünde idi. Neclâ, adama ceketi gösterdi. Adam, ceketin içini, dışını muayene ettikten sonra beş lira verdi, Neclâ yirmi lira istiyordu. Eskici altıya çıktı, fakat Neclâ on dokuza inmedi. Kapıyı kapattı, adam kapıyı çalarak on lira verdiğini söyledi. Kapı tekrar açıldı, kapandı. Nihayet eski ceket yenisinden daha pahalı bir fiatla eskiciye satıldı. Eskici de sevine sevine uzaklaşıp gitti.

Necmiye, bir elindeki yirmi liraya, bir de arkadaşının yüzüne bakıyordu. Neclâ ise gülmekten katılıyor, başka hiç bir şey söylemiyordu.

Aradan bir ay geçmişti. Neclâ, Necmiyeyi tekrar ziyarete gittiği zaman onu merakla kendisini bekliyor buldu. Necmiye:

— Çıldıracağım, diyordu. Büyü mü yaptın, nedir? O gün, bugün, eskici bizim mahallede görünmüyor..

— Ben sana demedim miydi?

— Dedindi ama, nasıl olduğunu hâlâ anlamıyorum... Hem eski ceketi avuç dolusu paraya sattın, hem de eskicinin ayağını bizim sokaktan kestin... Ne yaptın, Allahını seversen?

Neclâ, arkadaşını fazla yalvartmadı:

— Gayet ehemmiyetsiz bir hile. Ceketi ilk defa ona gösterdiğim zaman, iç cebine, sana bile göstermeden, pırlanta

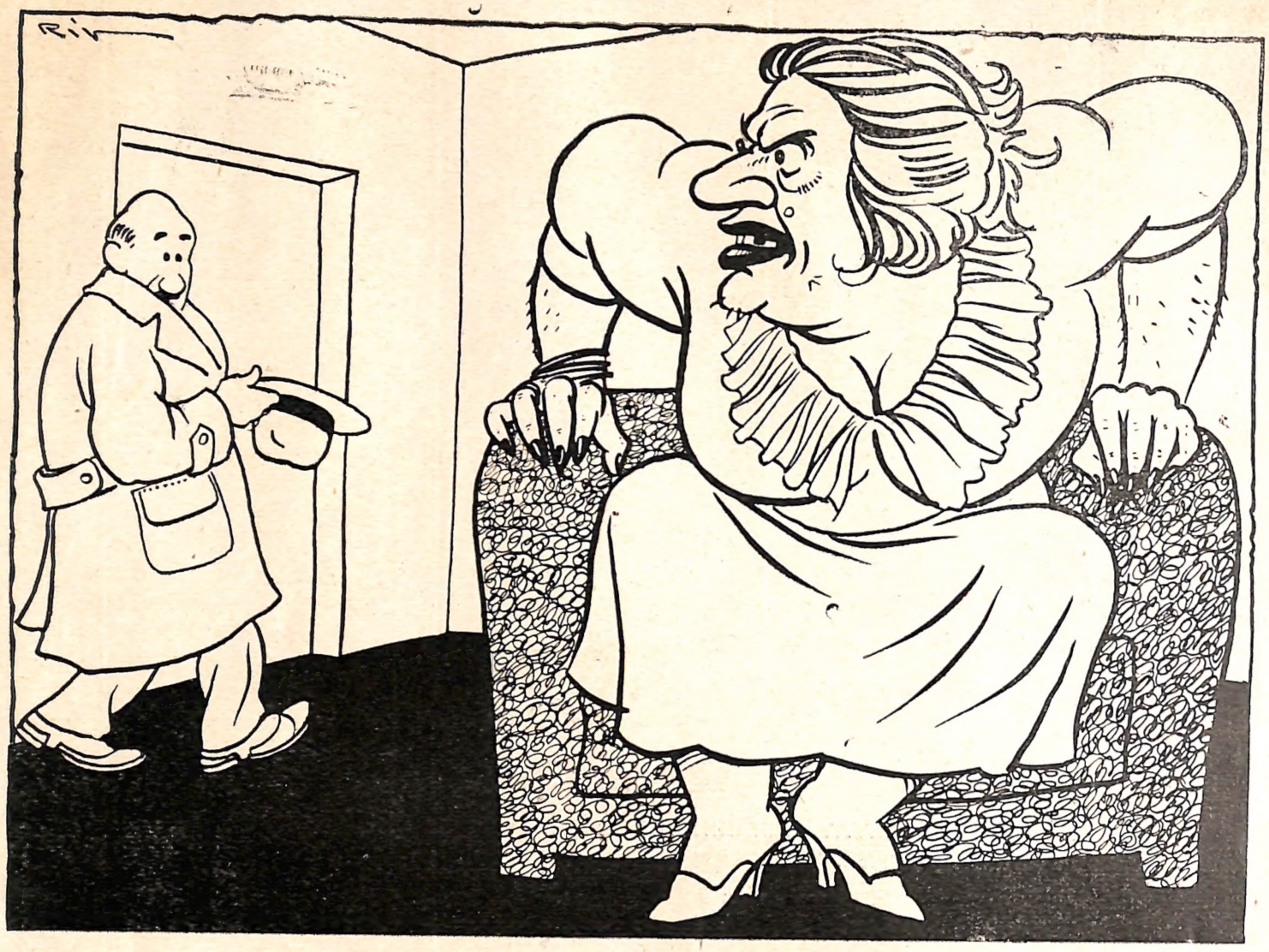

— Yine nereye herif? Bir gün de evde oturup kırılası kafanı dinlendirsene!...

yüzüğü yerleştirmiştim... Adam, muayene ederken, oradaki yüzüğü gördü. Gördüğünü belli etmemek için de ilk önce beş liradan kapı açtı, fakat ben o sırada kapıyı kapadım, adamın beş, on lirayı esirgiyerek beş, altı yüz liralık pırlanta yüzüğü kaçırmıyacağı belli idi... Kapıyı çaldı, fiatı yükseltti, ben yine sözümden caymadım, hulâsa birkaç kere kapı açıldı, kapandı, nihayet eskici yirmi lirayı saydıktan sonra öteki apartımanlara uğramadan senin ceketle beraber gözden kayboldu, gitti...

Necmiye, telâşla:

— Demek senin o canım pırlanta yüzük de gitti, desene?..

Diye haykırdı. Neclâ gülerek

— Parmağımdaki yüzüğü görmüyor musun? dedi, işte o yüzük... Kapı açılıp kapandığı sırada yüzüğü ceketin cebinden aldım, tekrar parmağıma yerleştirdim... Zavallı eskici, yalnız o eski ceketi almakla kaldı!

Kurbağa

AKILSIZ ADAM

Bir gündü.. karşımda canlandı «Haram»
Dedi ki: Sana da yetişir param.
Dedim ki: Seninle açıktır aram.
Öfkeyle yumruğu sıkıldı, gitti.

★

O zaman dev gibi belirdi «Hile»
Dedi ki: Vereyim, milyonlar dile.
Dedim ki: Kendini yorma nafile.
Geldiği bucağa tıkıldı, gitti.

★

Nihayet kolunu uzattı «yalan»
Dedi ki: Kurtulur benimle olan.
Dedim ki: Gayrinin boynuna dolan.
Bu hale şaşırdı, yıkıldı gitti.

★

Çalıştım doğruya nefsimi hasra,
Bir yıkık çatıyı değiştim kasra.
Uymadı, diyerek, yirminci asra,
Akılsız Necdet'den bıkıldı gitti.

NECDET RÜŞTÜ

Doktorların yazısı

Bir eczacı arkadaşın dükkânında idim. Bir aralık eczahanenin lâboratuvarına girdim ve raflarda sürü sürü etiketli şişeler görerek sordum:

— Bunlar nedir?

— Ne olacak? Muhtelif ilâçlar.

— Peki, o köşedeki kocaman şişede ne var?

— O da ilâç..

— Niçin etiketi yok...

— O ilâcı reçetelerini okuyamadığım doktorların hastalarına veririm.

Çamdeviren

Çamdeviren, gazetenin sahibine müracaat etti:

— Ben ismimi değiştiriyorum.

— Neden?

— Bu sıfatı taşımıya benden lâyık olanlar var da..

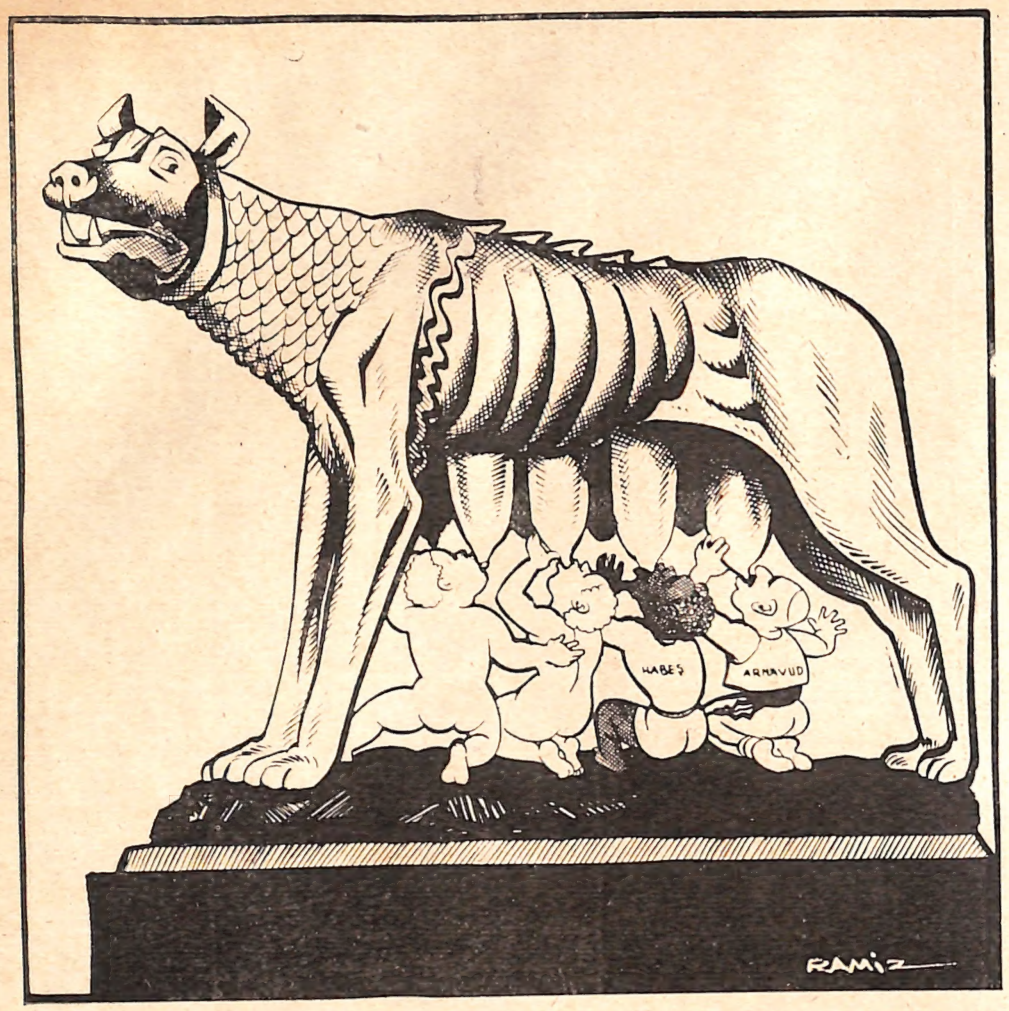

ARNAVUTLUĞUN İTALYAYA İLHAKINDAN SONRA:

Romus — Anamızın yavruları çoğalıyor..

Romulus — İyi amma, bizim nafakamız azalıyor!...

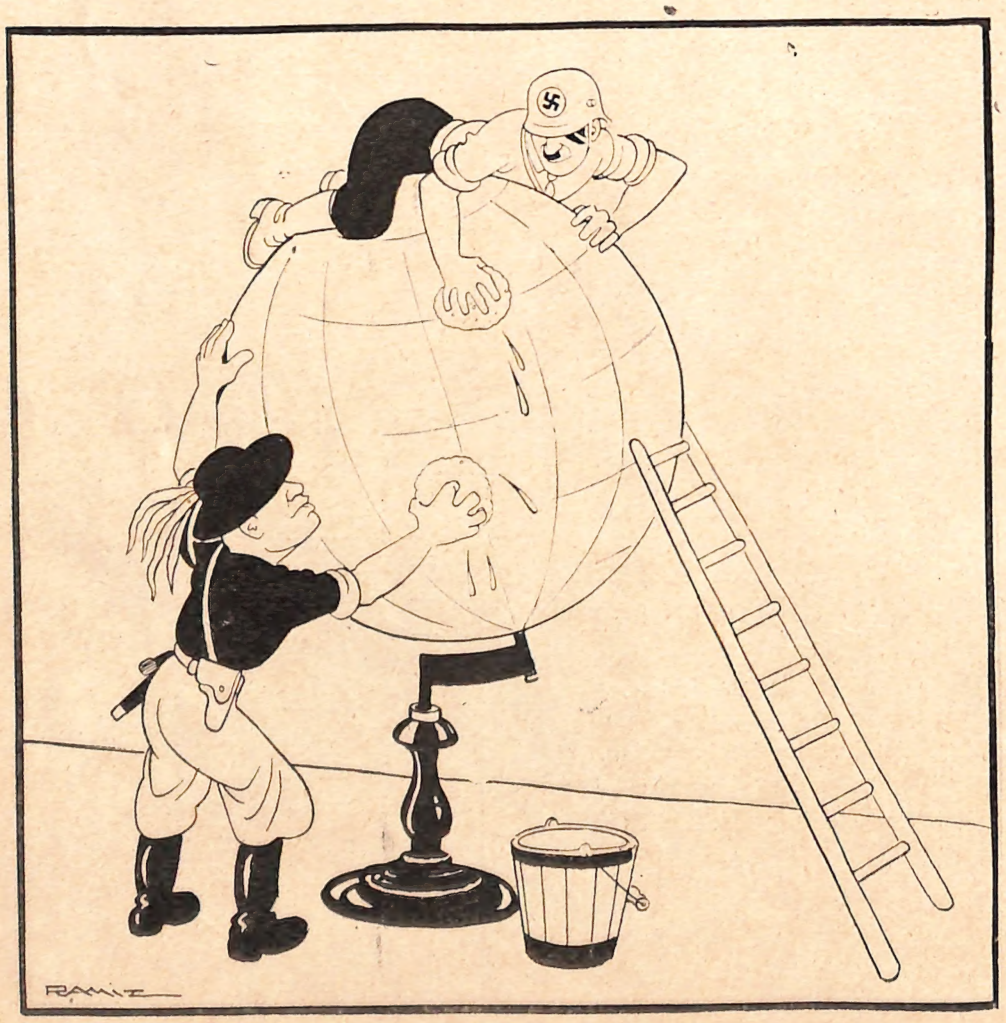

BAHAR TEMİZLİĞİ:

— Ha gayret, birimiz aşağıdan, birimiz yukardan şu haritayı bir temizliyelim!..

..

O ne insan kahraman, o ne aslan adamdı!
Vücuduyla bir heykel, zekâsile ehramdı.

Sözünden, bakışından duruşuna kadar o,
Bütün musikisile, bütün şirile, tamdı.

Eller onun ardını bırakmıyan bir alkış,
Başlar onun önünde iğilen bir selâmdı.

Nasıl uzak yıldızlar kendini gösterir ki,
O güneş yükselmede yıllarca berdevamdı!

Onun bunca senelik himmeti olmasaydı,
Bütün bu inkılâplar birer hayali hamdı.

Ancak ona bakınca gülümserdi yüzümüz,
Yoksa bütün ömrümüz mükemmel bir dramdı.

Milletin altın tuğu, orduların başbuğu,
Alim için kitaptı, şair için ilhamdı.

Kitabımızda harfti, başımızda düşünce,
Gönlümüzde duyguydu, dilimizde kelâmdı.

O sıhhatte olunca gecemiz gündü bizim,
Yatağa uzandı mı, gündüzümüz akşamdı.

Aramızdan büsbütün ayrılıp gittiği gün,
Millet yetime döndü, cihan darüleytamdı.

O güneşi bilmiyen ancak yarasalardır,
Yoksa, O, göklerin de işittiği bir namdı.

Onun hakkında her gün yerliden, yabancıdan,
Okuyup dinlediğimiz takdirdi, ihtiramdı,

Nasıl onun kadrini tenzile kalkar insan?
Bunu söylemek değil, duymak bile haramdı.

Ona her dil uzatan benim can düşmanımdır,
Çünkü, ey Çamdeviren, O benim tek Atamdı!..

ÇAMDEVİREN

Şöhret peşinde

Senelerdenberi şöhret peşinde dolaşan, fakat bir türlü meşhur olamıyan arkadaşıma, dün sabah Kalamış sahilinde rastgeldim. Başında bir Eskimo başlığı, sırtında bir Eskimo postu vardı. Bir balıkçı kayığına nevale doldurmakla meşguldü. Kendisine seslendim:

— Uğurlar ola... Barbunya avına mı?

— Hayır, Kutup seyahatine!

Gözlerim faltaşı gibi açıldı:

— Bu kayıkla mı? Yarı yolda boğulursun..

Arkadaşım omuzlarını silkti:

— Ehemmiyeti yok... Kutuba gidersem Kutup kâşifi diye meşhur olurum, yarı yolda kalırsam Kutup keşfine kurban gitti diye adım anılır!

İTALYAN İSTİLÂSI KARŞISINDA MÜHİMMATSIZ ARNAVUTLUK:

— Mori Hasan, at martini dağlar inlesin.

— Atacayim illâ velâçin fikdani hasebile patlattırtıramıyorum bre!...

Karabiberim Top şekerim

Bir perdelik komedi

[Sahne: Bir yazı odası. Tiyatromuzun kahramanı, maroken bir koltuğa oturmuş, masanın üstündeki dev aynasına mahmur gözlerle bakıyor. Neden sonra dile gelir.]

Aynaya hitap

[Aynaya hitap ederek]

Bana kulak veriniz şimdi, baylar, bayanlar
Giden bir kahramanın ardından ağlıyanlar
Buyurun, işte mendil, kurutun yaşınızı,
Bana doğru uzatın yavaşça başınızı,
Beni kim dinlemezse kulağını çekerim...

Aynadan cevap

Kara biberim, top şekerim!

Aynaya hitap

Sözlerime inanın aklınız yoksa eğer!
Acınız çok büyüktür, bilirim, dünya değer
Fakat hakka şükür ki, beni gönderdi size,
Bir ata aldı ise bir baba verdi size!
Bunu inkâr edenin aklına tuz ekerim..

Aynadan cevap

Kara biberim, top şekerim!

Aynaya hitap

Ben hem erbabı kalem, hem de erbabı seyfim,
Yazdığımı okurken gelir kantarla keyfim.
Masalım felsefîdir, martavalım da ilmî,
Yazdığım şarkılar da cidden ömür değil mi?
Piyanomda çalarak taştan taşa sekerim..

Aynadan cevap

Kara biberim, top şekerim!

Aynaya hitap

Sözümü dinliyenler hak verirler ki, Ata,
Bizi beyhude yere çıkarmamış sakata!
O, her söze başlarken nur alırdı her taraf,
Ben, her ağız açışta yaparım başka bir gaf
Ben, kendi lâflarımla böyle teker, mekerim...

Aynadan cevap

Karabiberim, top şekerim!

[Konuşma böyle saçmasapan devam ettiği için arkasını yazmaktan vazgeçiyoruz. Mânasız şeyler okumak istiyen meraklılar varsa gündelik gazetelerde hatıratını takip edebilirler!]

Yolcu

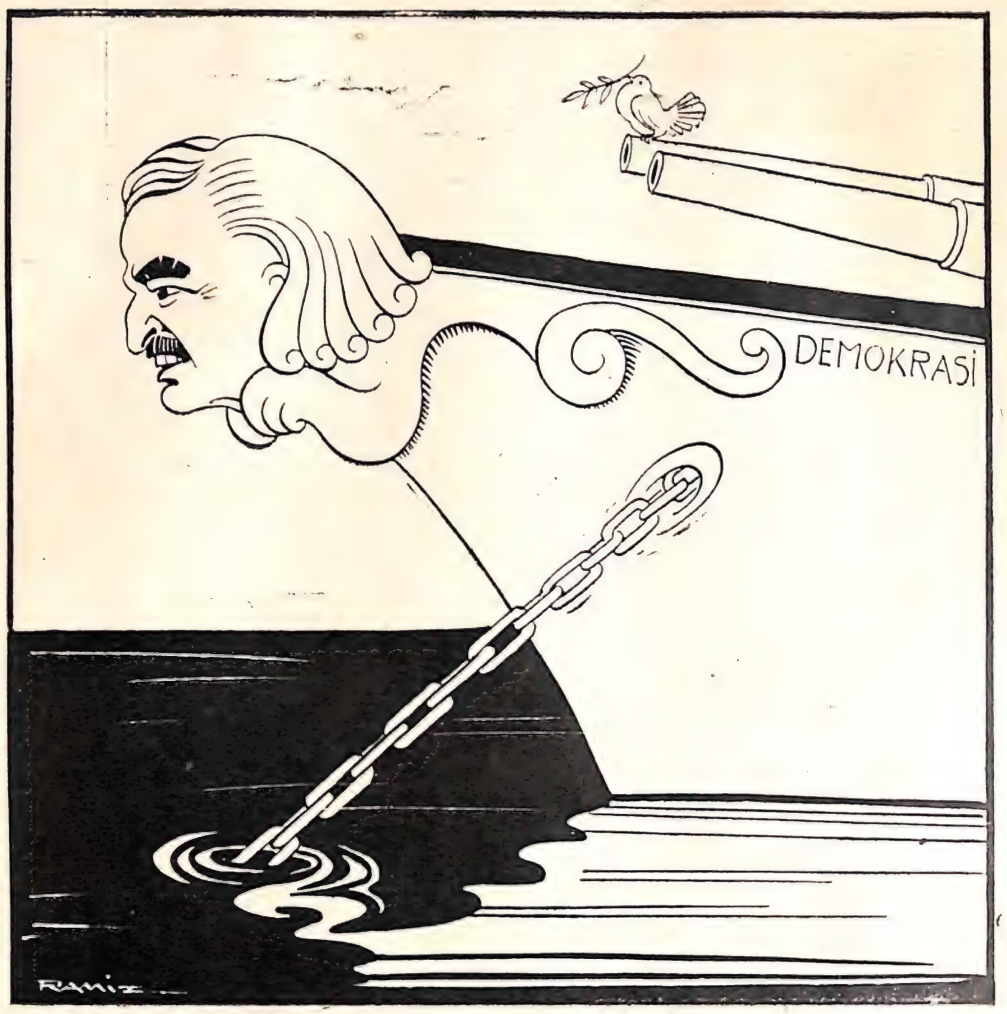

KELLOG MİSAKININ SUYA DÜŞMESİNDEN SONRA:
Akdenizde gemi aslanı!..

YALANCI PEYGAMBER

Harunurreşide, peygamberlik iddia eden bir adamın yakalandığını haber verdiler. Huzuruna çağırdı:

— Sen peygamberim diyormuşsun, öyle mi?

— Evet, peygamberim.

Harunurreşit, Cafer Bermekiye emretti;

— Vurun şu yalancının boynunu!

Sahte peygamber hemen ayağa kapandı:

— Sözümü bitirmedim. Ben peygamberim ama, eşeklerin peygamberiyim..

— O ne demek?

— Bana inananlardan birkaçını çağırınız da görürsünüz.

Hemen sahte peygamberin ümmetinden bir düzine adam buldular, getirdiler. Yeni peygamber bunları görür görmez:

— Haydi bakalım, şöyle bir ağızdan anırınız.,

Diye ferman buyurdu. Emir, bir saniye sonra yerine getirilmişti.

Sahte peygamber, azametle Harunurreşide döndü:

— Gördünüz mü? dedi, hakikî bir peygamber olduğuma şüphe kaldı mı?

Usta tezgâhtar

Bayan çocuğunu bir hazır elbiseci dükkânına götürmüştü. Tezgâhtarların birer birer çıkardığı elbiseleri gözü tutmuyormuş gibi dudak büküyordu.

Tezgâhtar sordu:

— Bunlar en son moda mallardır. Hem ucuzdur, hem kumaşları pek temizdir.

— Beni düşündüren o değil... Oğlum günden güne boy atıyor, elbiselerin daralmasından korkuyorum.

Tezgâhtar bir kahkaha attı:

— Bizim kumaşlarımız o sizin bildiğiniz tapon mallardan değil... Güneş gördükçe açılır, uzanır, genişler,

İnsaf

Müşteri hesap göreceği zaman otelciye çıkıştı:

— Böyle bir otelde iki liraya yatak olur mu? Sabaha kadar bir dakika gözüme uyku girmedi. Tahtakurusu ayıkladım.

Otelci hiddetle söylendi:

— Sabaha kadar elektrik yaktığınızı kendi ağzınızla itiraf ediyorsunuz. Sonra iki lirayı fazla buluyorsunuz. İnsaf lâzım doğrusu..

Sabırlı adam

Sabır ve sükûnetile şöhret almış bir adamdı. Fakat otuz senelik arkadaşının son münasebetsiz hareketi karşısında kızdı:

— Bana bak arkadaş, dedi, beni «Denizde boğuldu» diye uydurma bir havadis çıkararak babamın yüreğine indirdin. Sesimi çıkarmadım. Erkek kardeşimin sopa ile kafasına vurdun, biçarenin ölümüne sebep oldun. Kızkardeşini kaçırdın, karımı ayarttım. Şimdi de parmak kadar kızıma musallat oluyorsun. Fakat dikkat et. Sabrım taşmıya başlıyor.

Soğuk kanlılık

İki otomobil, yolun iki ucundan belirdi. İkisi de yolun en dar yerinde yüz yüze geldiler. Yollarına devam etmek için ikisinden birinin geriye manevra yapması, ötekine yol vermesi icap ediyordu. Halbuki otomobildekilerin ikisi de İngilizdi, İkisi de inatçıydı. Bunun için iki otomobil burun buruna durdu, kaldı.

— Yol veriniz..

— Siz veriniz..

— Ben yol veremem, kalırım..

— Ben de sizin gibi!

Münakaşayı uzatmadılar. İkisi birden koltuklarına rahat rahat gömüldüler. Birincisi altmış dört sayfalık Taymis gazetesinin ilk sayfasını açarak ilk kelimesinden itibaren okumıya başladı. Öteki soğukkanlılıkla gazetenin okunmasını seyretti, bir, iki saat sonra kıraat bitmişti. İkincisi, rakibinden rica etti:

— Lûtfen gazeteyi bana verir misiniz? Ben de okumak istiyorum!

— Sen daha evlenmiyecek misin?

— Evleneceğim fakat, ben zengin ve aptal bir kız arıyorum, çünkü zengin olmazsa ben almam, aptal olmazsa o da bana varmaz!..

SARAYDA

Hünkâr, gözdesini gözünden bile kıskanıyordu. Onu, Kızlarağasına ehemmiyetle emanet etmişti. Yan bakanın gözü çıkacak, parmak dokunanın eli kesilecekti,

Bütün bu emanetlere, bu tehditlere rağmen yine bu körpe kızda sadrazamın gözü vardı. Kızlarağasına yalvardı, yakardı:

— Ne yaparsan yap, ne olursa senden olur, şu cariyenin yanağına bir kere dudaklarım değsin...

Kızlarağası dehşetinden haykırdı:

— Nasıl olur? Ya farkına varırsa?..

— Nereden farkına varacak? Kız, senin idarende... Mumları söndürürsün... Karanlıkta kimin öptüğünü anlamaz, beni hünkâr sanır!

— Allah taksiratımızı affetsin, peki!

Kızlarağası vadini yerine getirdi, kendi odasında sadrazama cariyeyi öptürdü, Karanlığın içinde geçen bu hâdiseden kimsenin haberi olmadı.

Yalnız, cariye ile Kızlarağası karşılaşınca, cariye sordu:

— Bu adam, sahiden hünkâr mıydı?

— Allah Allah... Hünkârdan başka sana el uzatmak kimin haddine.

— Ama yanağıma değen burnu, hünkârın burnuna benzemiyordu,,

Kızlarağası köpürdü:

— O nasıl lâkırdı kız? Efendimiz hazretlerinin mübarek burunları bir tane midir ki? Şimdi de ötekisini takmışlardır!

Geveze

Münif Kemal, talebesine tarih dersi verirken, birisinin konuştuğunu gördü:

— Çok konuşuyorsun, geveze.

Dedi. Talebe cevap verdi:

— Bir defa konuştuğumu gördünüz, bir defa konuşana geveze denir mi?

— Ben senin her konuştuğun zaman sana sus deseydim o zaman ben geveze olurdum!

Tenha yer

Mevsimlerden bahar, günlerden de pazardı. Âşık delikanlı ile sevdiği genç kız buluştular, kırlara açıldılar. Nereye gitseler bir kalabalığa tesadüf ediyorlardı. Şöyle başbaşa oturup iki çift lâkırdı edecek bir köşe bulamadılar. Delikanlı, genç kıza sordu:

— Önümüzdeki hafta buluşacak tenha bir yer hatırına geliyor mu?

Kız, kızararak cevap verdi:

— Evet... Beyoğlu caddesi!

ESKİ

Sokağa çıkamıyan genç kızlar evlerinde oturup nasıl vakit geçirirlerdi..

Ayıcı — Haydi göster bana bakayım, güveyi yeni gören gelin nasıl utanır?!...

Bir Bahar Hikâyesi

PAZAR günü, açık havadan istifade ederek, Şişliden kırlara doğru açılan kalabalığa ben de karıştım. Aylardanberi asık yüzlü duran toprak birdenbire yeşermiş, daha yapraklarını vermiyen ağaç dalları baştan başa renkli çiçeklerle bezenmişti. Bu güzel manzarada çocuktan anaya, sevgiliden âşıka kadar herkes, kendine göre bir tat buluyordu. Herkesin yüzünde ayni tatlı gülüş vardı. Şüphe yok, artık bahar gelmişti.

Baharda kırlara açılan herkes, öyle sanırım ki, geçirdiği hayat nisbetinde bir veya birkaç hatıra ile sarsılır. Dul bir kadın, nişanı bozulmuş bir genç kız, sevdiğinden ayrı düşmüş bir delikanlı, mutlaka, bir ilkbahar manzarası karşısında eski bir hatırayı yâdeder... Şimdi kaybettikleri eşlerle başbaşa geçen bir bahar hatırasını!

Kim bilir, belki benim de böyle birkaç hatıram vardır. Fakat aileye karıştığım, çoluk çocuk sahibi olduğum için bu nevi maceraları anlatmıya, bazı hususî sebeplerden mezun değilim... Ancak bir tanesi var ki, onu evde de, sokakta da anlatmak hürriyetine malikim!

On beş, on altı sene evvel, yine böyle güzel bir bahar günü idi. O gün, hem gezmek, hem de vazifemi yapabilmek imkânını elde etmiştim. Belediye müfettişiydim. Belediye müfettişi yalnız şehirde hamur ekmek aramak değil, şehir dışında bayat simit yakalamak vazifesile de mükelleftir. Bunun için bir taşla iki kuş vurmak niyetindeydim.

Akşama doğru Kâhtaneye gittim. Seyrek ağaçların altında hasırlar serilmiş, sepetler açılmış, küme küme aileler toplanmıştı. Derenin biraz uzağında, çayırın üstünde, oldukça fazla bir kalabalık göze çarpıyordu. Halka halinde toplanan bu kalabalık, besbelli, meraklı bir şey seyrediyordu. Ya bir pehlivan, yahut bir canbaz, hiç olmazsa bir çiftetelli...

Yaklaştım, baktım, bunların hiç biri değildi. Kibar kabileden, kara yağız, kaytan bıyıklı bir adam, kocaman bir ayı oynatıyordu. Benim orada olduğumun kimse farkına varmadı. Herkes ayıya dalmış, onun gelinlik kızlar kırıtmasını, sinirli kaynanalar gibi sırıtmasını gözden kaçırmıyordu. Bana karşı gösterilen alâkasızlık, bayağı haysiyetime dokundu. Halkadan ileriye bir adım attım:

— Tezkeren var mı?

Ayıcıda şafak attı, ayı da hayretle yüzüme baktı. Adamın tezkeresi yoktu.

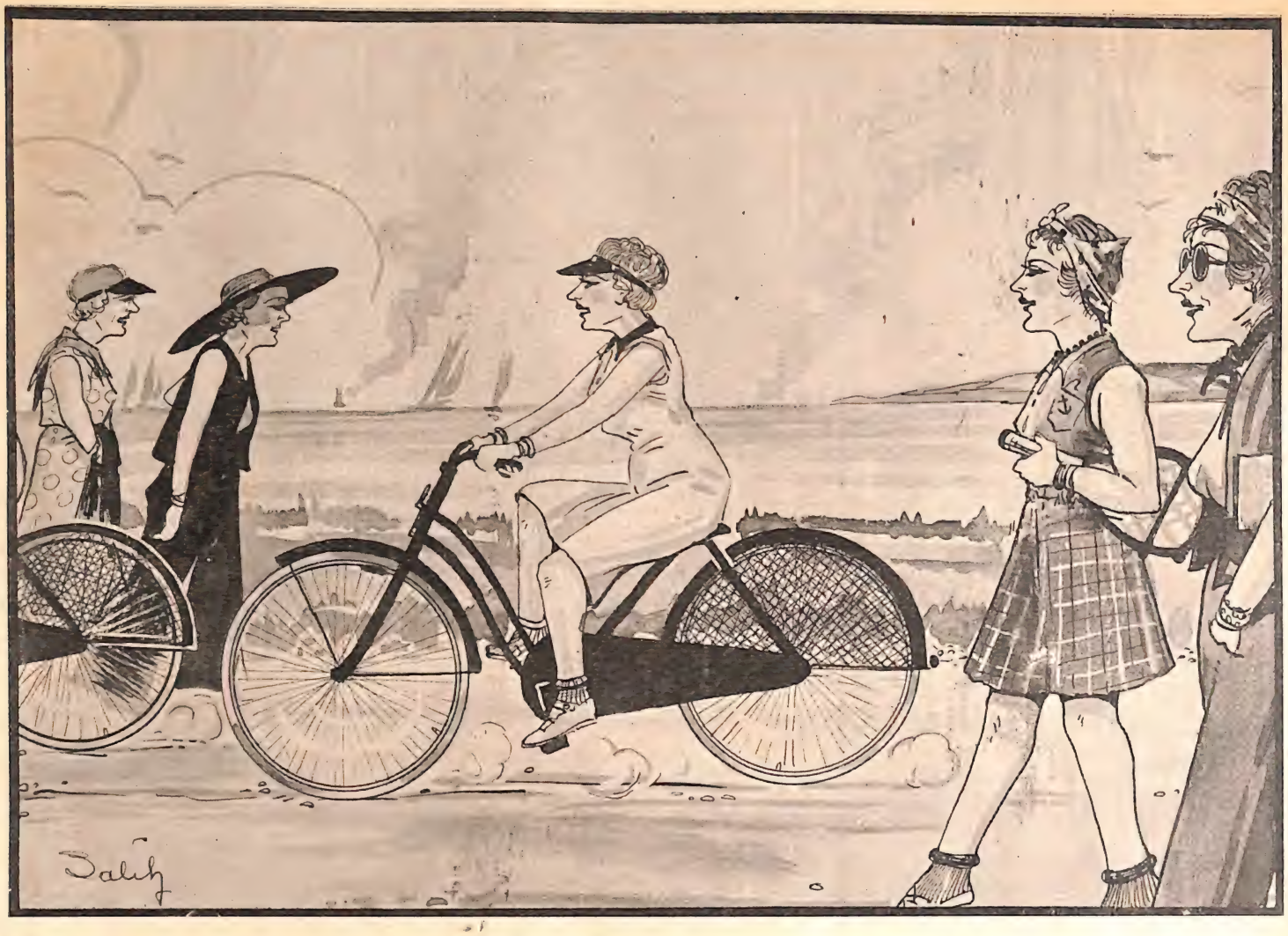

YENİ

Sporla tabii eğlencelerle vakit geçiren bayanlar!..

— Haydi merkeze!

Kalabalık dağılmıya başlamıştı. Her nekadar benim hareketimden canı sıkılanlar olmuşsa da, memnun görünenler de yok değildi. Parsa vermekten kurtulmuşlardı.

Merkezde, ayıcıya, tezkeresiz icrayi hüner ettiğinden dolayı ceza vereceğini söyledik. Zavallı boynunu büktü:

— Param yok... Kazanmıya vakit bırakmadınız ki, vereyim.

— Ben şunu bunu bilmem.. Ya parayı verirsin...

— Veremezsem?

— Yahut parayı verinciye kadar ayıyı merkezde alıkoyarım.

— Pekâlâ... Ayı sizde kalsın, ben para tedarik etmiye çalışayım, gece basmadan gelirim.

Adam gitti, ben de ayıyı bir ağaca bağlattım. Güneş battı, ortalık kararadı, ayıcı meydanda yok. Elimde teminat var ya, neden korkacağım? Elbette adam, geçim vasıtası olan ayıyı elinden kaçırmaz, mutlaka gelir. Bu akşam olmazsa, yarın sabah..

Fakat iş bukadarla kalsa iyi. Ayının yemek zamanı gelmiş, karnı acıkmıştı. Zincirlerini şangırdatarak ağacın etrafında dört dönüyor, acı acı sesler çıkarıyordu... Saat ilerledikçe bu sesler, dayanılmıyacak kadar korkunç ve iğrenç olmıya başladı. Mahalle rahatsız olacaktı, şikâyetler yağacaktı. Hepimizde bir telâş baş gösterdi. Hemen:

— Şu ayıcı nerede kaldı? Çabuk bulun, getirin!

Diye emir verdim. Bir, iki memur hemen sokakların içine daldı. Bir, iki sasat sonra adamı getirdiler. Fakat bu bir, iki saatte ayının çıkardığı sesler, hâlâ, kulağımın içinde zırlar, durur..

Ayıcıya bağırdım:

— Nerede kaldın, be adam?

— Para tedarikine çıkmıştım da... Hani, para bulup ceza verecektim.

— Haydi, ne duruyorsun, versene?

— Para bulamadım...

— Ne olacak?

— Ayı burada kalsın, ben yarın yine bir çaresine bakmıya çalışırım...

Şafak atmak sırası bana geldi. Fakat yiğitliğe toz kondurmamak için:

— Neyse, dedim, bu sefer seni affediyorum... Cezayı ben cebimden ödiyeceğim. Haydi al ayını, götür buradan!

— İmkânı yok.

— Neden?

— Ayı acıkmıştır, ben beş parasız onu nasıl doyururum? Para kazanmıya vakit bırakmadınız ki...

Tepem atmıştı. Hiddetle:

— E, şimdi ne yapacağız?

— Ayı burada kalsın, ben yarın bir çaresine bakarım...

Adam, okadar soğukkanlılıkla söylüyordu ki, boğazına sarılmamak için kendimi güç zaptediyordum. Fakat, canımı dişime takarak, sordum:

— Bu hayvan kaça doyar?

— En azdan iki lira ister.

Cüzdanımı açtım, hem ceza parasını, hem gıda parasını vererek ayıyı merkezden dışarı attım, ben de, arkadaşlarım da geniş bir nefes alabildik.

İspinoz

Sağ olmalıydı

— Ahmet Haşim sağ olmalıydı..

— Bu özlenti neden icap etti?

— Son günlerde meseleler vüzuhla başlayıp muamma ile bitiyor da... Bunları halletmek için sembolist bir dehaya ihtiyaç var!

İFLÂSTAN SONRA

Aşk, Heyecan ve İhtiras Romanı

— 5 —

Leylâ, kalbini ezen acayip korkuların tesiri altında fazla tahammül edemedi. Bir müddet sonra Adilin arkasından kocasının odasına geldi. Kapıyı çalmadan içeri girdi. Adil, Leylânın geldiğini görünce ayağa kalktı:

— İşte, dedi, Ferit işlerile meşgul... Üzüntünüzün mânasız olduğunu söylemiştim..

Adil, fazla durmadı. Sinirleri gergin olmakla beraber, Leylânın kocasını özlemiş olmasını anlaşmalarına, sevişmelerine kuvvet verecek bir fırsat telâkki ederek onları yalnız bıraktı.

Ferit, açık yakalı bir gömlekle oturuyordu. Saçları darmadağındı.

Kocasını yalnız görmek, Leylâya evvelâ geniş bir nefes aldırmıştı. Fakat Feridin bu saatte çalışması, ve çehresindeki mâna onu korkuttu. Ne oluyordu? Bunu düşünürken gözüne masanın üzerinde bir büyük tabanca ilişti ve o vakit aklı büsbütün karıştı.

Leylâ birdenbire doğrularak kapıya iki defa vurdu ve cevap almadan içeri girdi.

Kapı açılırken Ferit tabancanın üzerine alelacele bir gazete atmış ve yerinden fırlamıştı.

— Sen misin Leylâ? Nereden çıktın?

Genç kadın heyecanını saklamıya çalıştı ve gülümsedi:

— Bir kadının kocasının çalışma odasına girmesinden daha tabiî bir şey olamaz zannederim. Ben de o halde sana sorayım. Neden bu hareketimi garip gördün ve neye telâşlanıyorsun?

— Ben mi? Telâş değil.. Telâşa ne sebep var? Seni son misafirlerle meşgul zannettiğim bir dakikada buraya girmen...

— Misafirlerim ayni zamanda senin de misafirlerin... Bu saat, şairlerin çalışması için pek muvafık, pek ilhamlı olabilir. Fakat senin gibi bir iş adamı için münasip bir saat olmasa gerek..

— Yarın geç kalkacağım için müstacel bazı emirlerim var da... Demin Yunus efendi de geldi... Kendisile bazı haberler göndereceğim..

Ferit şaşkın bir tavırla bunları söylerken arkasını masaya dayıyor, tabancayı saklamıya çalıştığı kâğıt hışırtılarından anlaşılıyordu.

Leylâ ağır bir sesle:

— Yunus efendinin gecenin bu saatinde burada ne işi var? dedi.

— Kâtibimin beni görmiye gelmesinden daha tabiî ne olur?

— Kâtibin gece yarısı gelmesi çok garip... Herhalde çok acele ve ehemmiyetli işler var.. Bunlar hakkında bana bir parça izahat verir misiniz?

— Ne münasebet?

— Garip konuşuyorsunuz... Kocasının işleri hakkında malûmat istemek bir kadının hakkı değil midir?

— Elbette hakkı... Fakat sen şimdiye kadar benim hiç bir işime alâkadar olmadın... Bunda hakkın da vardı... Çünkü ticaret işleri zevkli şeyler değildir. Sonra anlaşılması güçtür...

— Ya şimdi alâkadar olmak istiyorsam..

Ferit yalancı bir gülümseme ile:

— Pekâlâ, dedi, sor söyliyeyim..

— Yazdığınız kâğıt nedir?

— Bazı emirler...

— O bana daha ziyade bir uzun mektup gibi görünüyor... Hem siz arkanızda bir şeyler saklamak istiyorsunuz..

Feridin gülümsemesi acı bir kahkahaya değişti:

— Çocuksun Leylâ.. Yorgunluk ve uykusuzluk sinirlerini bozmuş... Misafirlerden kalan olduysa bile ötede beride sızmış bulunacaklardır.. Haydi yatmıya gidelim... Daha doğrusu sen git... Beş dakika sonra sana iltihak ederim..

Leylâ dimdik kocasının yüzüne bakıyordu:

— Mektubunuza bir göz atmama müsaade eder misiniz?

— Rica ederim Leylâ... Bir aşk mektubu mu yazmamdan korkuyorsun..

— Kim bilir.. belki...

— Müsaade et.. Onu şimdi sana göstermiyeceğim...

— Ben onu mutlaka görmiye mecburum..

— Neden?

— Çünkü etrafımda garip bir yanık kokusu alıyorum...

— Çocuk olma...

— Biribirimizi aldatmıyalım.. Fevkalâde bir şeyler geçiyor bu evde... Bu itibarla ben bu mektubu görmiye mecburum.

Leylâ sert bir hareketle masaya atıldı. Ferit onu bileklerinden tutarak bundan menetti. Hareketindeki kabalığı saklamak için karısının saçlarını, yanaklarını öpüyordu. Fakat bu küçük uğraşma esnasında gazete kaymış, tabanca meydana çıkmıştı.

Leylâ, onu yeni görmüş gibi haykırdı:

— Bu ne?

— Tamire vermiştim... Yunus efendi getirmiş.. Haydi Leylâ... Odana git ve bana emniyet et...

Ferit Leylâyı kucağına almış, zorla yatağına götürülen bir çocuk gibi odadan çıkarıyordu.

Genç kadın onun boynuna tırmaştı:

— Ferit çıldırdın mı? Kemiklerimi kırıyorsun...

— Sana fenalık yapmak için değil Leylâ...

Uğraşa uğraşa kapının yanına gelmişlerdi. Leylâ kocasının kendisini dışarı atacağını ve arkasından kapıyı kilitliyeceğini hissediyordu. Kollarını Feridin boynuna kenetliyerek yalvarmıya başladı:

— Ferit bırakma beni... Bir felâket olacağını anlıyorum... Yalvarırım sana... Bırakma beni Ferit... Daha olmazsa bağırırım, bütün ev halkını buraya üşüştürürüm..

Ferit bu tehdit karşısında yumuşar gibi oldu. Onu yere indirdi:

— Bilirsin ki, bunların hepsi şaka karıcığım, dedi.

Leylâ ağlıyordu:

— Bana her şeyini anlat Ferit... Her şeyini anlat... Sen o tabanca ile kendini öldürmek istiyorsun... Buna şüphem yok. Nafile saklama... Büyük bir derdin olduğunu anlıyorum... Nen var Ferit?

— Çocuk olma Leylâ... Belki biraz yorgunum... Aklına gelenlerin hiç biri doğru değil... Ağlama böyle..

— Kuvvetine rağmen sen de ağlıyorsun Ferit... Seni incitmiş olabilirim... Fakat bilirsin ki, ben seni daima sevdim ve her şeye üstün tuttum... Saklama kederini benden... Başka birisini mi seviyorsun Ferit... Öyle bile olsa ölmene razı değilim... Senin bahtiyar olman için ben aradan çekilirim..

Genç adam sakinler gibi olmuştu. Artık ayakta durmıya mecali olmadığı için bir koltuğa çökmüştü. Fakat Leylâyi kucağından bırakmıyordu.

— O cihetten emin olabilirsin Leylâ, dedi, benim senden başka sevdiğim yoktur ve olmıyacaktır...

— Buna emin olmak için o mektubu

bir görmeliyim...

— O mektup sanadır... Temin ederim.. İstersen daha evvel yazılmış zarfını okutabilirim.. Görüyor musun Leylâ... Zarfın üstünde iri kırmızı kurşun kalemi ile senin adın yazılıdır.

— O halde içini okumak hakkı benimdir.

— Evet, fakat şimdi değil..

— Her şey bittiği zaman mı? Çok şükür ki, vaktinde yetiştim. Ferit, anlaşılmaz bir his beni en müşkül dakikanda sana doğru attı.. Sana ruhen ne kadar yakın olduğuma bu da ayrı bir delil değil midir? Söyle derdini bana... Mademki sebep ben değilim... O halde hasta mısın? Doktorlar sende şifasız bir hastalık mı buldular?

— Hayır Leylâ... O da değil..

— O halde... Saklama artık... Görüyorsun ki, bu derdin saklanacak bir yeri kalmadı.

Ferit artık kararını vermişti:

— O halde beni dinle, dedi, Leylâ biz iflâs ettik..

— Ne söylüyorsun?

— Evet, işlerimiz kötü gidiyordu. Masrafımız çoktu. Fazla olarak geçirmekte olduğumuz hayat benim çalışma kabiliyetimi azaltmıştı. Hiç bir şeye dikkat edemiyordum.. Nihayet senelerdenberi beklenen şey oldu. Ben bugün iflâs etmiş bir adamım. Yalnız olsaydım buna okadar ehemmiyet vermezdim. Fakat sen varsın.. Lüks olmayınca sen yaşıyamazsın... Balık için su ne ise, senin için de yüksek hayat odur... Binaenaleyh bu vaziyet karşısında ölmekten başka çare göremedim.

— Ölümün beni daha ziyade mesut mu edecekti?

— Belki evet, belki hayır... Herhalde hürriyetini kazanacaktım..

— Ne yapacaktım o hürriyeti? Ben sensiz yaşıyabilir miydim?

— Orası da mümkün... Fakat benim düştüğüm vaziyete düşmüş insan bunları düşünemiyor..

— Ah hodgâm... Demek beni yalnız bırakacaktın... Balık sudan uzak yaşıyamaz bu doğrudur... Fakat ben de senden uzak yaşıyamam... Ölümüne bir şartla müsaade ederim... Evvelâ beni öldürmek şartile... Bunu yapmazsan ben seni bir kaç dakika sonra takip ederim... Çocukluğu bırakalım Ferit... Ben seni seviyorum ve daima seveceğim... Seninle sefalete katlanmak bana, bu içinde yaşadığım lüksten fazla saadet verecek.

Ferit büyük yese rağmen sükûnetini ve soğukkanlılığını muhafaza ediyor görünüyordu.

— Sen titriyorsun Leylâ, dedi, bunda yorgunluk ve heyecan kadar sabah serinliğinin de tesiri var... Şu kanapenin üzerine uzan... Ceketimi omuzlarma örteyim ve konuşalım... Gözlerin tabancadan ayrılmıyor.. Müsaadenle onu çekmeceye kaldırayım..

Genç kadın kocasının tabancaya elini uzattığını görünce bir feryat koparmıştı. Ferit buna da güldü ve silâhı çekmeceye attıktan sonra ayni sükûnetle devam etti:

— Çocuksun... Ben ne deliyim, ne vahşi... Senin gözlerinin önünde böyle bir şey yapmak intihar değil, cinayettir... Sana karşı cinayet... Evet, ben deli değilim Leylâ... Seninle güzel güzel, uslu uslu konuşalım... Neticede bana hak vereceğinden eminim... Söylediğim gibi ben iflâs ettim. Bunun tafsilâtını sorma... Kâtibimin biraz evvel getirdiği haber son ümidin de suya düştüğünü bana anlattı.. Bazı iflâslar vardır ki, insana sade servetini kaybettirmekle kalmaz, namusunu da mahveder. Adamı mahkemeden mahkemeye sürüklerler, sefil bir hırsız muamelesine tâbi tutarlar... Benimkisi çok şükür o nevi iflâslardan değil.. Kendimden başka kimseye zararım dokunmuyor. Kâtibimin verdiği hesaba göre borçlarla alacaklarım tam müvazene halindedir. Yalnız ben bu sabahtan itibaren Eyüp peygamber kadar fakir bir insan olarak yeni bir hayata başlamak mecburiyetindeyim. Sen olmasaydın bunun ehemmiyeti yoktu. Ben esasen para gözlü bir adam değilim...

Teşbihte Hatâ Olmaz

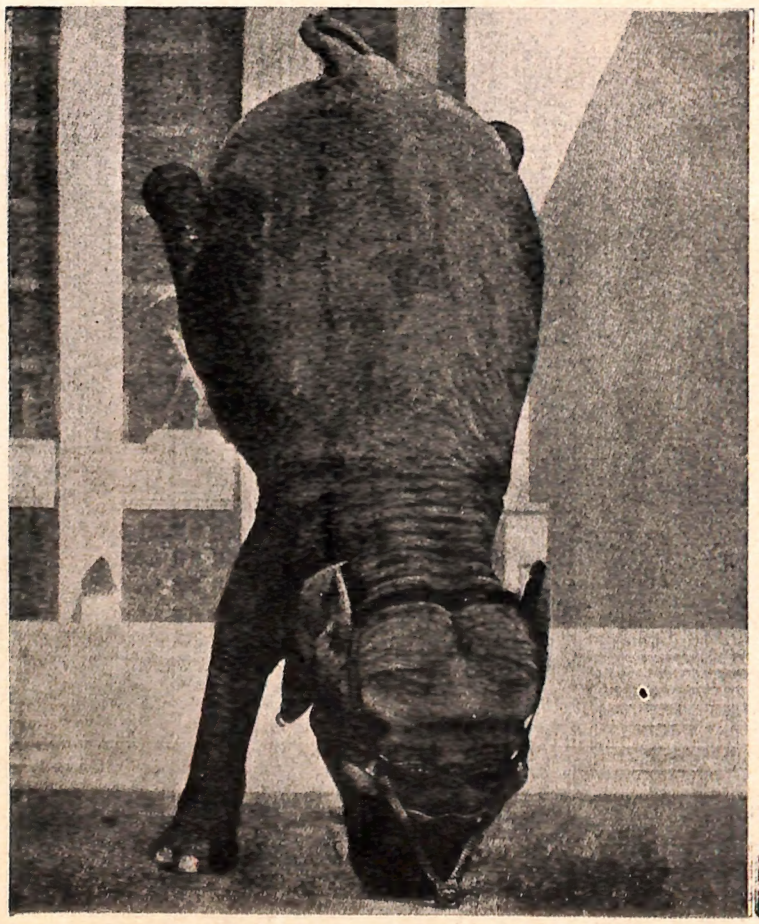

Fil

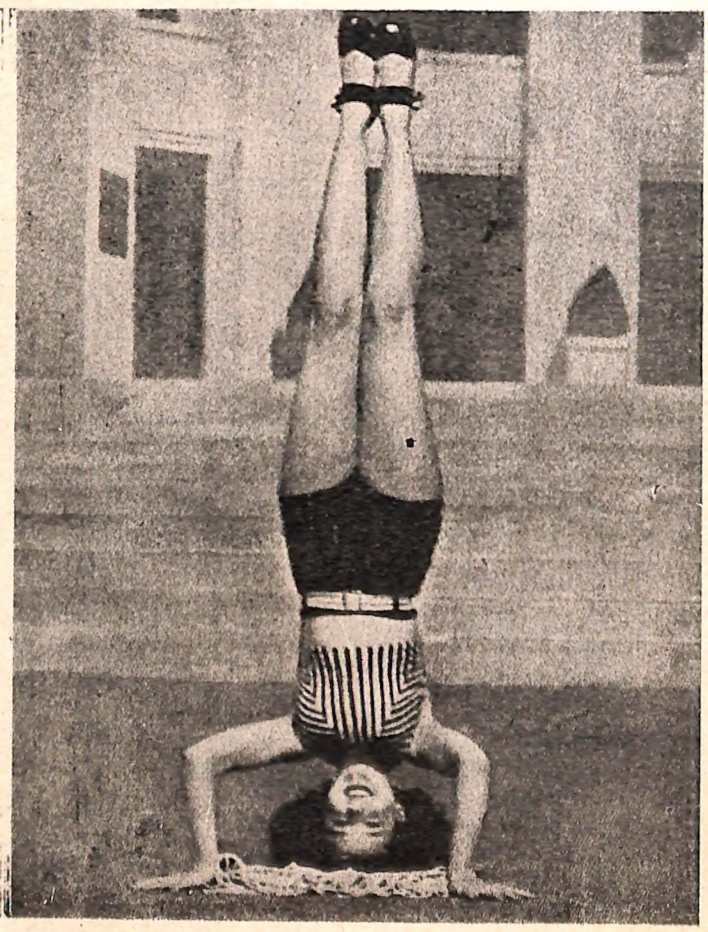

Dişi

TARİHTEN ÇİZGİLER: MAZUL SADRAZAMIN KONAĞINDA:

Konak kapısında saray arabasının durduğunu, baş mabeyincinin mührü sadareti getirdiğini haber alan konak halkı sevinç içinde yüzüyor!...

Çalışmaktan da pek korkum yoktur. Lksten hattâ biraz nefret ederim. Fakat ortada sen varsın.

Ferit Leylâyı kanapenin üzerine yatırarak ceketile vücudünü örtmüş, kendisi yanına çömelerek ellerini ellerinin içine almıştı.

Genç kadın bu son sözler üzerine yerinde doğrulmıya çalıştı.

— Bana hakaret etmiye hakkın yok, dedi, mademki karınım, mademki seni seviyorum. Sana yeni hayatında iyi bir arkadaş olmak benim için borçtur, hem öyle namus borcu denen cinsten bir angarya borç değil. Seve seve yapacağım bir fedakârlık:

Ferit onu zorla yatırarak:

— Sinirlenme, dedi, sükûnetimizi kaybetmiyelim. Biliyorum ki, sen esas itibarile güzel ruhlu bir kadınsın. Niyetlerinin samimiyetinden şüphe etmiyorum... Fakat bu söylediklerini tatbik etmen gütür. Sen lüks için yaratılmış bir mahlûksun. Su gibi döktüğüm para seni bahtiyar etmiye kâfi gelmiyordu. Bid zaman, belki beş, on gün, belki hattâ bir kaç ay benim yeni hayatıma mamnuniyetle tahammül edeceksin. Buna inanırım. Fakat en büyük saadet ve lüksler-den birkaç saat içinde usanan Leylâ, sefalet ve mahrumiyet içinde geçecek bütün bir hayata nasıl tahammül eder. Bir kurt derinden derine yüreğini kemirmiye başlıyacak. Bana göstermemek için gizli gizli ağlıyacaksın. Fakat ben gözyaşlarının yüzünde bıraktığı izlerden bunu gayet iyi anlıyacağım. Gayri ihtiyarî asabileşeceksin, hastalanacaksın.

— Olabilir, fakat sen beni teselli edeceksin ya...

— Zavallı Leylâcığım, ben belki bunu bile yapmıya kadir olamıyacağım. Çünkü evimin gündelik ekmeğini, ateşini, ışığını tedarik etmek için hayatla boğuşurken ben değişeceğim. Zarurî olarak kaba, haşin bir adam olacağım. O zaman hamal gibi biribirimizle kavga edeceğiz. Nihayet öyle bir gün gelecek ki, sen fedakârlığından yorulacaksın ve bana lânet ederek ya kendini öldürmiye, ya evinden kaçmıya kalkacaksın. Bana gelince, beni bir saniyede bütün elemlerimden kurtaracak olan bu tabancadan bile mahrum, kendimi meselâ bir ağaca asmıya mecbur olacağım.

Leylâ şiddetle kocasının ağzına vurdu:

— O nasıl söz!

— Devam edecek —

POLYDOR

Almanyada yapılan ve sağlamlığı bütün dünyaca tanınmış 300 defa çalmakla bozulmadığı tecrübe ile sabit olan

POLYDOR

PLÂKLARI

BAYAN BELKİS PLÂTİN

8051 İncitti sözüm (Karcığ. Şarkı)
Seni ancak (Uşak şarkı)

BAYAN NEVZAT

8052 Şiddetli hicran ile Rast gazel
Lâle misin (Neva Türkü)

BAYAN BELMA

8053 Gözyaşlarım (Uşak şarkı)
Saçlarının her teli Hüzam şarkı.

BAYAN NEDİME BİRSES

8061 Kalk gidelim dağlara
Ayrıldım gülüm senden

ÜRGÜPLÜ REFİK BAŞARAN

8060 Kız senin adın Emine
Aman Allah

ZARALI KÜÇÜK HALİL

8059 Pencerende perde ben
Kaşların başka başka

Gramofonculardan ısrarla isteyiniz.

İlk bahar mevsiminin güzelliğinden istifade ediniz!

Diamant

En sağlam, en zarif ve en rahat bisikletidir

Toptan ve perakende satış yeri: İstanbul Sultanhamam Hamdibey geçidi No. 48-56
Telefon: 21295

Diş doktoru diyor Ki:

Kısa bir müddet «RADYOLİN» kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropların kâmilen mahvolduğunu; zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet Temiz. Gayet Sıhhî. Gayet Ucuz

Her gün sabah, öğle ve akşam yemeklerinden sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN ile fırçalayınız.

Altıncı Cildimiz

KARİKATÜR'ün altıncı cildi 156 ıncı sayı ile tamamlanmıştır.

Koleksiyonlarını ciltli olarak muhafaza etmek istiyen okuyucularımız arzu etmeleri takdirde altıncı cilt sayılarını hususî kapaklarımızla ciltletebilirler.

İstanbulda bulunan okuyucularımız Ankara caddesindeki satış mağazamıza müracaat ederek koleksiyonlarını 50 kuruş mukabilinde ciltletebilirler.

Koleksiyonlarını posta ile gönderecek olan okuyucularımız cildiye ve posta masrafı olarak 65 kuruşluk posta pulu göndermelidirler.

Hafiflik - Rahatlık

J. Rousset

KARİKATÜR

— Zavallı adam amma kaçıyor ha... Acaba borçlu mu, yoksa bir memleketin kıralı mı?!..

Basıldığı yer: Ahmet Sait Matbaası Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.